

PIR/784/0202/2021

Osakkuus Tampereen Raitiotie Oy:ssä

Kh 4.10.2021

Talousjohtaja Lätti 14.9.2021

Tampereen Raitiotie Oy on Tampereen kaupungin tytäryhtiö, joka on perustettu joulukuussa 2016. Tampereen Raitiotie Oy vastaa tilaajana Tampereen raitiotiejärjestelmän rata- ja varikkoinfrastruktuurin rakentamisesta, kalustohankinnasta ja rahoituksen järjestämisestä sekä raitiotiejärjestelmän toimivuudesta liikennöinnin alettua elokuussa 2021. Tampereen kaupunki maksaa raitiotieyhtiölle vastiketta raitiotieinfrastruktura ja vuokraa raitiovaunukalustosta toteutuneiden kustannusten mukaan.

Tampereen raitiotien toteutusosa 1, sisältäen raitiotielinjat Hervannasta Pyynikintorille ja Tays keskussairaualalta Hatanpään valtatielle linja-autoasemalle, otetaan varsinaiseen liikennekäyttöön 9.8.2021. Matkustajille avoin koeliikenne on alkanut osalla 1 toukokuussa 2021. Tampereen valtuusto teki 19.10.2020 osan 2 rakentamispäätöksen. Toteutusosaan 2 sisältyy raitiotien jatkolinja Pyynikintorilta Santalahden ja Hiedanrannan kautta Lentävänniemeeseen.

Tampere, Pirkkala, Ylöjärvi ja Kangasala teettivät yhdessä Tampereen raitiotien seudullisen yleissuunnitelman vuosina 2019–2021. Seudullisen yleissuunnitelman perusteella kuntien valtuustot päättivät 19.10. - 9.11.2020 tulevaisuuden raitiotielinjojen ratavarausten sijainnit. Seudullisen yleissuunnitelman yhteydessä tehtiin arvio Tampereen raitiotiejärjestelmän jatkolinjojen rakentamisjärjestyksestä ja -aikataulusta. Tampereen raitiotien toteutusosan 2 jälkeisten jatkolinjojen suunnittelu on kuntarajat ylittävää. Jatkolinjojen suunnitelmia tilataan kuntien yhteistyönä.

Tampereen kaupungilla on toiminut 1.1.2017 alkaen Raitiotien kehitysohjelma, jonka toimintaa on ohjannut Tampereen kaupunginhallitus. Kehitysohjelman ohjelmakausi päättyy vuoden 2021 lopussa. Raitiotien kehitysohjelma on vastannut mm. raitiotien yleissuunnitelmien hankinnasta ja suunnittelun ohjauksesta, sidosryhmäyhteistyöstä suunnitteluhankkeissa, päätöksentekoaikojen valmistelusta ja raitiotiehankkeen valtionavun tehtävistä.

Tampereen kaupunginhallitus käsitteli kokouksessaan 6.4.2021 § 137 raitiotiejärjestelmän kehitystoiminnan organisointia ja muiden raitiotien suunnitteluun osallistuvien kuntien osallistumista jatkolinjojen suunnitteluun. Raitiotien kehitysohjelman päättyessä raitiotiejärjestelmän suunnitteluun liittyvät tehtävät keskitetään Tampereen Raitiotie osakeyhtiöön. Raitiotien suunnittelua teettävien kuntien suorahankinnan turvaamiseksi Tampereen Raitiotie Oy:ltä, on raitiotieyhtiön toimittava nk. in-house -yhtiönä, joka veloittaa kunnilta suunnittelutoiminnasta hallintovastiketta.

Tampereen kaupunginhallitus päätti, että kunnille, joiden alueelle raitiotiejärjestelmää suunnitellaan, tarjotaan Tampereen Raitiotie Oy:n vähemmistöosakkuutta suunnitteluvaiheessa.

Tampereen kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti kokouksessaan 18.5.2021 § 49, että Tampereen Raitiotie Oy:n suunnattu osakeanti järjestetään ja osakesarjat perustetaan Kangasalan kaupungille, Pirkkalan kunnalle ja Ylöjärven kaupungille.

Tampereen Raitiotie Oy:n yhtiökokous päätti 14.6.2021 suunnatun osakeannin järjestämisestä. Tampereen Raitiotie Oy tarjoaa yhtä uutta osaketta kuntaa kohti ja antihintana on 2 000 euroa per osake. Osakkeiden merkintäaika jatkuu vuoden 2021 loppuun asti, jolloin uusi toimintamalli raitiotien suunnitteluhankkeissa käynnistyy. Mikäli hankkeissa päästään rakentamisvaiheeseen asti, määritellään yhtiön omistussuhteet tarkemmin.

Tampereen Raitiotie Oy on keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö. Jokaiselle mukaan tulevalle kunnalle perustetaan uusi osakesarja, jolla aluksi hallitaan kunkin kunnan alueella tehtävää suunnittelua ja myöhemmin mahdollisesti rakennettavaa infraa. Kustannukset kohdistetaan kunnille vastikkeina osakesarjan perusteella. Kangasalle on K-osake-, Pirkkalalle P-osake- ja Ylöjärvelle Y-osakesarja. Vähemmistöosakkuuteen sisältyy exit-mahdollisuus. Osakesarja voidaan mitätöidä, jos hankkeessa ei edetä rakentamispäätökseen.

Suunnitteluvaiheessa osakaskuntien tosiasiallinen vaikuttamismahdollisuus raitiotieyhtiössä toteutuu vuoden 2022 yhtiökokouksessa vähemmistöosakkaiden yhteisesti nimeämällä hallituksen asiantuntijajäsenellä ja osakkaiden neuvottelukunnalla. Varsinainen osakassopimus laaditaan, jos hankkeissa edetään rakentamispäätökseen. Tampereen Raitiotie Oy:n hallituspaikoista ja muista periaatteista sovitaan osakassopimuksella rakentamispäätöksen myötä.

Vuonna 2022 Pirkkalan kunta teettää Tampereen kaupungin kanssa hankesuunnitelmaa rataosuudesta Pirkkala, Suoppa - Tampere, Koilliskeskus. Hankesuunnitelman kokonaisuuden radasta 4,5 km sijoittuu Pirkkalan kunnan alueelle.

Vuonna 2022 Ylöjärven suunnitelmana on teettää Tampereen kaupungin kanssa tarkentavaa yleissuunnitelmaa rataosuudesta Tampere, Hiedanranta - Ylöjärvi, Leijapuisto. Tarkentavan yleissuunnitelman kokonaisuuden radasta 5,1 km sijoittuu Ylöjärven kaupungin alueelle. Molempiin suunnitelmiin sisältyy raitiovaunujen säilytysvarikon suunnittelu. Säilytysvarikko palvelee kummassakin suunnitelmassa molempia kuntaparin kuntia.

Tampereen Raitiotie Oy:n suunnitteluvaiheen hallintovastike määräytyy vuosittain sen mukaan, mitä suunnitteluvaiheita kunta teettää kunakin vuonna. Yhtiökokous 14.6.2021 ei vielä päättänyt vastikkeiden suuruudesta uusien osakesarjojen osalta, koska niitä ei ole vielä merkitty. Merkinnän jälkeen pidetään Tampereen Raitiotie Oy:n ylimääräinen yhtiökokous, jossa seudullisen raitiotiejärjestelmän kehittämisen hallintovastikkeet vahvistetaan. Tampereen raitiotien seudullisessa seurantaryhmässä on 12.5.2021 linjattu hallintovastikkeiden suuruudeksi vuoden 2022 osalta Tampere 300 000 €,

Pirkkala 91 925 €, Ylöjärvi 70 575 € ja Kangasala 37 500 € perustuen edellä kuvattuihin kyseisen vuoden suunnitteluvaiheisiin.

Pormestari Jarvan ehdotus 30.9.2021

Kunnanhallitus ehdottaa valtuuston hyväksyttäväksi

- 1) osallistua Tampereen Raitiotie Oy:n suunnattuun osakeantiin ja merkitä yhden P-osakkeen hintaan 2 000 euroa vuoden 2021 loppuun mennessä,
- 2) Osakkeen merkintä rahoitetaan arvopaperit tililtä,
- 3) Tampereen Raitiotie Oy:n hallintovastikkeen edellyttämät määrärahat huomioidaan vuoden 2022 talousarvion valmistelussa.

Kunnanhallituksen päätös 4.10.2021

Kunnanhallitus hyväksyi pormestarin ehdotuksen.

Pöytäkirjamerkintä 4.10.2021

Yhdyskuntajohtaja Jouni Korhonen oli asiantuntijana läsnä asian käsittelyn ajan.

| | |
|-------------|--|
| Liitteet | Ote Tampereen Raitiotie Oy:n 14.6.2021 yhtiökokouksen pöytäkirjasta |
| Lisätietoja | talusjohtaja Petri Lätti, puh. 050 413 4019, etunimi.sukunimi@pirkkala.fi |
| Tiedoksi | yhdyskuntajohtaja talouden asiantuntijat pääkirjanpitäjä |

Valtuusto 25.10.2021

Valtuuston päätös 25.10.2021

Valtuusto päätti

- 1) osallistua Tampereen Raitiotie Oy:n suunnattuun osakeantiin ja merkitä yhden P-osakkeen hintaan 2 000 euroa vuoden 2021 loppuun mennessä,
- 2) että osakkeen merkintä rahoitetaan arvopaperit tililtä,
- 3) että Tampereen Raitiotie Oy:n hallintovastikkeen edellyttämät määrärahat huomioidaan vuoden 2022 talousarvion valmistelussa.

| | |
|----------|---|
| Liitteet | Ote Tampereen Raitiotie Oy:n 14.6.2021 yhtiökokouksen pöytäkirjasta |
|----------|---|

Pirkkalan kunta

Lisätietoja talousjohtaja Petri Lätti, puh. 050 413 4019,
etunimi.sukunimi@pirkkala.fi

Tiedoksi yhdyskuntajohtaja
talouden asiantuntijat
pääkirjanpitäjä